

ХУНГУУЛИЙН УРДА ТЭЭХИ СУГЛААНУУД БОЛОЖО БАЙНА

БҮХИ ОРОНУУДАЙН ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТМ!

БУРЯТ-МОНГОЛЫН ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно
Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

3 (4895) | 1946 он, январин 4, пятница | Сэн 20 мүнгэн

Шэнэ жэлэй зорилгонууд

Билгата 1945 он дүгжээ, түүхэдэ шэнэ тугаан аргада. Унгарын жэлэй үеи үеи мартуулахагүй. Советсэ арадай Зөгтэ ороноо хамгаалгын Агуушэ дэйн дүрбэн жэл соо үрэлжэлэ, манай толотоом шалтаар дүрбэн байла. Бэрүүн зүгтэ германска фашистнуу ба зүүн зүгтэ японско империалистууд хадаа Улаан Армидэ ба манай олонхуудай сэрэгүүдтэ өөрөөрөө динлэрини мэдэржэ, үгэ хүргүүгээр буу эсвэлэ турлаан байла юм. Манай алдарт Улаан Арми болот Верховно Главнокомандующий Советсэ Союзай Германисмус нүхэр Сталиной табиган зорилгонууды тоотомо байнаар дүрбэн. Тэрэ хадаа манай олонхуудай сэрэгүүдтэ хамтаран дайшагхы хани барилаартаар тэмсэлэ, немецко-фашистска ба японско армиууды бута сохёо. Улаан Армиин сэрэгшэй Берлин дээрэ хамтын туги мандуулан байла. Манай ороной баатар зоригто хүбүүд ба багшай Эдэ оронойгоо нэрэ түрээ, эрхэ сүлөө болон бусад даанхай байдалыг арслан хамгаалгын түлээ Зөгтэ ороноо хамгаалгын Агуушэ дайнай фронтнууд дээрэ ам бусад хамгаалгүүгээр тэмсэлэ байла юм. Талаарай дунда бурят-монгол арай эрхим хүбүүд—генерал Балднов, Тугаев, Исаев, Баканов, Жалсан, Арсланов ба бусад хамта 18 эрхмүүдтэ Советсэ Союзай Геройн нэрээрээ олгогдохон байла юм.

Дайн сэрэгтэй жэлүүдтэ советска арай мораль-политическа нэгдэл хадаа үгэ мэдэр тархалхан ба улам бүр бүрэлхэн байла. СССР-эй арадуудай хоорондох эб байрамдал улам эхэр бүрэлхэн байла юм. Манай оронойгоо ороной хүснэгт ба илалтагшгүй байдалыг үндэсн дүрэг эрхээр байла.

Манай арай болжон дай сэрэгтэй үгэжэ түрүү, эрхээр наймайтэй дайшагхы илалтаар ба хамга бүхшэ шугала хүмүүнээр советска хүснэгтэй хамгаала байла. Советска хүмүүд хадаа фронтонд тухайн тухай, Улаан Армидэ тухайн тухай аам бусад хамгаалгүүд хүлээн үгэжэ.

Манай республикын ажлаада илалтын тугаа өөрөөрөө хуушта хэрэгтэ мүн эрхээр бүрэлхэн байла юм. Агуушэ түрбэнхэй гүрэнэй түсбэнхэй дүрбэн ба тугаан дүрбэнхэй тэснэ илалта тухайн тухай, Улаан Армидэ тухайн тухай аам бусад хамгаалгүүд хүлээн үгэжэ.

Манай республикын ажлаада илалтын тугаа өөрөөрөө хуушта хэрэгтэ мүн эрхээр бүрэлхэн байла юм. Агуушэ түрбэнхэй гүрэнэй түсбэнхэй дүрбэн ба тугаан дүрбэнхэй тэснэ илалта тухайн тухай, Улаан Армидэ тухайн тухай аам бусад хамгаалгүүд хүлээн үгэжэ.

Эдэ бүхшэ амжалтануудай хажуугаар мүн дүүгэ ажалтанууд бии байла. Республикын колхозууд агуу манай амжалтанууд ба талха тарха гүрэнхэй түлээ үгэжэ аргабоомжотой байла. Тухайн агуу аргабоомжотой хадаа хүснэгт агуушэ шалдагш дэжэ тэмдэглэ шугала.

1945 ондо тугаан илалтануудад аамгадэ амарангүй, шэнэ жэлдэ амжалтанууд улам аргабоомжотой түлээ үгэжэ амгаалга ажалтанууд хүлээн үгэжэ. **МАНАЙ ИЛЛАТЫН БҮХШЭНДЭ АБАХА** гэсэн зорилгоо, ондоо үгэ шугала зорилго манайда үгэ, гэрэлнэ бэлдэр нутагтаагуу агуушэ.

В. М. Молотовто г-н Бевинэй эльгээхэн бэшэг

Советсэ Союздэ мордох агуура, бии байла байхаданай намдэ багшай Британска Делегация Танай өөрүн болон Танай зүгтэгуу угаа дайн сэрэгшэй гүйснэ хүснэгтэ абанайнгууд түлээ залуун баясхалан хүргэжэ, энэ бэшэг Танадэ зүгтэгуу.

В. М. Молотовто г-н Бирусын эльгээхэн телеграмма

Советсэ Союздэ мордох агуура, бии байла байхаданай байха сагай тугаа соо Советсэ. Провительство ба Танай зүгтэгуу мүн ба мийн баясхалан дамжуулан хүргэбэл угаа дайн болохо бэлдэг.

Директор Ф. БИРНС.

Мүнөө Бурят-Монгол республикын бүхшэ ажалшад СССР-эй Верховно Соведэй депутадудай кандидадта өөһэдэньгөө эрхим шэлэмэл хүбүүд ба басагады айхабтар ехэ баярай дэбжэлтэтэйгээр дэбжүүлжэ байна.

Манай түрүүшын кандидадудта халуун мэндэ хүргэе!



Ростовско областтай Аксайска МТС-эй токарь П. И. Шунин тракторай часты-нудыи дабаха аз үйлдэрингөө даалгабарине үлэр бүрн 3—4-хонд үзүүгээр дүргэе.

В. Елагиний фото. (ТАСС-эй фотохроника)

ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ДЕПУТАДУУДА КАНДИДАДУУДЫЕ ДЭБЖҮҮЛГЭ

Түхэнэй 437-дохи хунгуулийн округ

Советсэ Союзай Герой, генерал-майор И. В. БАЛДЫНОВАЙ кандидатура дэбжүүлэгдэбэ Айхабтар ехэ эдихитэйгээр үнгэрбэ

И. В. БАЛДЫНОВАЙ (Телефонной эстаб.) СССР-эй Верховно Советэй Союзай Герой генерал Балдыновыи угаа ехэ баяртайгаар дэбжүүлхэн байла.

Үгэ хэлэгшд нүхэр Балдыновай кандидатуры нэгэн хүн шүнгээр байшага. Илья Васильевич Балдынов урдад хүршэн абаан аай, мүнөө генерал хүршэн урдад дэбжэжэ байла. Советсэ засаг болбол эдир залуу бурят хүбүүн Илья Балдыновта болон бусадта зогто ажалбайдал болон нугасалтай үргэн сам нэгжэ үгөө. Балдынов болбол 1918 ондо 15 нэгдэтэй байхадаа нугуулаа нугжа ахилээ нэн. Тингээшье энэ үгэ нугасалаа таахуулаа, сагаангарадэсүүтэ асрүүсн тэмсэхэ партизанска отрядта орошон байла.

1925 ондо комсомолон Балдынов Ленинградтай сэрэгтэй училшида ороо нэн. 1929 ондо нүхэр Балдынов КВЖД-эй хондотойгоо хабалалсажа, түрүүлшье хэ дайлаахан байла юм. Энэ нүхэр Балдыновай эвэл тусгаар шалгархан байла. Тингэжэ Балдыновай эвэлтэй 14 болон Советсэ Союзай ориентулар шалгарлаан ба нүхэр Балдынов өөрөө Улаан Тугай орден хайрада хүртэжэ байла юм.

Зөгтэ ороноо хамгаалгын агуушэ дайлаа мордоххо нүхэр Балдынов капитан нэрээрэгтэй ба кавалерийскэ полкын командир тугаатай байла юм. Илья Васильевичин сэрэгтэй гайхамшата шалгархан байла.

1945 ондо комсомолон Балдынов Ленинградтай сэрэгтэй училшида ороо нэн. 1929 ондо нүхэр Балдынов КВЖД-эй хондотойгоо хабалалсажа, түрүүлшье хэ дайлаахан байла юм. Энэ нүхэр Балдыновай эвэл тусгаар шалгархан байла. Тингэжэ Балдыновай эвэлтэй 14 болон Советсэ Союзай ориентулар шалгарлаан ба нүхэр Балдынов өөрөө Улаан Тугай орден хайрада хүртэжэ байла юм.

Зөгтэ ороноо хамгаалгын агуушэ дайлаа мордоххо нүхэр Балдынов капитан нэрээрэгтэй ба кавалерийскэ полкын командир тугаатай байла юм. Илья Васильевичин сэрэгтэй гайхамшата шалгархан байла.

1945 ондо комсомолон Балдынов Ленинградтай сэрэгтэй училшида ороо нэн. 1929 ондо нүхэр Балдынов КВЖД-эй хондотойгоо хабалалсажа, түрүүлшье хэ дайлаахан байла юм. Энэ нүхэр Балдыновай эвэл тусгаар шалгархан байла. Тингэжэ Балдыновай эвэлтэй 14 болон Советсэ Союзай ориентулар шалгарлаан ба нүхэр Балдынов өөрөө Улаан Тугай орден хайрада хүртэжэ байла юм.

Зөгтэ ороноо хамгаалгын агуушэ дайлаа мордоххо нүхэр Балдынов капитан нэрээрэгтэй ба кавалерийскэ полкын командир тугаатай байла юм. Илья Васильевичин сэрэгтэй гайхамшата шалгархан байла.

1945 ондо комсомолон Балдынов Ленинградтай сэрэгтэй училшида ороо нэн. 1929 ондо нүхэр Балдынов КВЖД-эй хондотойгоо хабалалсажа, түрүүлшье хэ дайлаахан байла юм. Энэ нүхэр Балдыновай эвэл тусгаар шалгархан байла. Тингэжэ Балдыновай эвэлтэй 14 болон Советсэ Союзай ориентулар шалгарлаан ба нүхэр Балдынов өөрөө Улаан Тугай орден хайрада хүртэжэ байла юм.

Бурганай 439-дохи хунгуулийн округ

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой секретарь Б. Л. ЛОБСАНОВАЙ кандидатура дэбжүүлэгдэбэ Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо болошон суглаан дээрэ

Удхын 8 час 20 минутадэ Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо хамтын суглаан ахила. Тэндэ хамта 285 хүн байлаа нэн. Вожднорой портретууд болон колхознуудар шэмдхонхэй колхозно клуб соо гоё байхан хубааа үндэсн хунгалтад суглархан байла.

Болхонхэй правленийн түрүүлшын орлошго Дабэ Будаевич Лиховое суглаага нэгдэлэ, хунгуулийн системэ болон кандидататура дэбжүүлэхэ гүрм тухай хэрэгжэ үгэб. Тэрэнэй нүүлээр суглаанай түрүүлшэ партиягаи организацнн секретарь нүхэр Порховцев болбол колхоздэ станановон Пырен Шалапова үгэ үгэжэ байла. Тэрэ хадаа СССР-эй Верховно Советэ хунгалта түрүүлшын кандидат болгон нүхэр Сталини дэбжүүлэб. Тингээшье тэндэ байхан зог энэ дуралхалы угаа баяртайгаар угтаа, дээрэмэ алыга таамаган болоо.

Угаа тэснэ үгэ хэлэгш Куйтуска МТС-эй парторганизацнн секретарь Емшен гэжэ Шалапова табиган кандидатуры халуунаар дэбжэжэ байла.

Энээнэй нүүлээр, хунгалтад суглаан болбол Улаан-Удын хүснэгтэй хунгуулийн округто Советсэ Союзай депутат болжхоор нүхэр Чиденова Гунсын Лопшевнай кандидатуры дэбжүүлхэн байла. Нүхэр Цыреншоловай оруулаан дуралхалы байшаан дэбжэжэ, залуу хунгалта Дарима Ламуева үгэ хэлэгш байла.

Болхонхэй Бама Бугаевичтэ БМАССР-эй Национальностнуудай Советэ хунгалта хэжэ Баргажанай хунгуулийн округто ВКП(б)-гэй Бурят-Монгол Обкомой секретарь нүхэр Будаевич Лобсановай кандидатуры дэбжүүлхэн байла. Болхонхэй түрүүлшын орлошго нүхэр Лиховое, колхозник Жигжитов гэжэ ба бусад энэ дуралхалы мүн ба ехэтэ байшажа, халуунаар дэбжэжэ байла.

Мүн тэрэнэсн РСФСР-хэ Национальностнуудай Советэ хунгалта хэжэ Дальневосточно хунгуулийн округто эдирэ Юмашевай кандидатуры дэбжүүлхэн байла юм.

Куйтуска МТС-эй бухгалтер Пыреншоло болбол Улаан-Удын хүснэгтэй хунгуулийн округто Советсэ Союзай депутат болжхоор нүхэр Чиденова Гунсын Лопшевнай кандидатуры дэбжүүлхэн байла. Нүхэр Цыреншоловай оруулаан дуралхалы байшаан дэбжэжэ, залуу хунгалта Дарима Ламуева үгэ хэлэгш байла.

Болхонхэй Бама Бугаевичтэ БМАССР-эй Национальностнуудай Советэ хунгалта хэжэ Баргажанай хунгуулийн округто ВКП(б)-гэй Бурят-Монгол Обкомой секретарь нүхэр Будаевич Лобсановай кандидатуры дэбжүүлхэн байла. Болхонхэй түрүүлшын орлошго нүхэр Лиховое, колхозник Жигжитов гэжэ ба бусад энэ дуралхалы мүн ба ехэтэ байшажа, халуунаар дэбжэжэ байла.

Мүн тэрэнэсн РСФСР-хэ Национальностнуудай Советэ хунгалта хэжэ Дальневосточно хунгуулийн округто эдирэ Юмашевай кандидатуры дэбжүүлхэн байла юм.

М. АРЬЕВА.

СССР-эй СЭВНАРКОМДО

К. Д. УШНИСКИНИ дурасхалы мүнхэлхэ тушаа хэмжээнүүд тухай

Ороной агуушэ педагог К. Д. Ушнинскни наба барааннаа хойшо 75 жэлэй ой гүйсэбэнэй дашарамда СССР Союзай Арай Комиссарнарай Советэй тугаа халдаа:

1. К. Д. Ушнинскни нэрэмжэтэ ороноо гэрэл:

а) Москва горитогхон РСФСР-эй Педагогическа Наукануудай Академийн арай гэгээрэл тушаа Гүрэнэй библиотекэдэ;

б) Москва горитогхон нэгдэлхэ педагогическа училшида;

в) Ленинград горитогхон 47-дохи дундй нугуулаа;

г) Ярославска педагогическа институтта.

2. Ярославль горитогхон Брестэ үйлсн К. Д. Ушнинскни нэрэмжэтэ үйлсэ болгон нэрлэжэ.

3. К. Д. Ушнинскни нэрэмжэтэ студентнууды бии болгохо гэрэл:

а) РСФСР-эй педагогическа Наукануудай Академийн—нара бүрхэ 800—800 түхэрэгтэй дүрбэн аспирантска стипенди ба 1.300—1.300 түхэрэгтэй хоёр докторска стипенди бии болгох, тэднине РСФСР-эй педагогическа Наукануудай Академийн Президиум олгохо байна;

б) М. В. Ломоносовой нэрэмжэтэ Московско Гүрэнэй Лениной ориенто университеттэ—студентнуудтэ зориулан барын 400—400 түхэрэгтэй хоёр стипенди, аспирантуудтэ зориулан барын 800—800 түхэрэгтэй нэгэ стипенди;

в) Московско Гүрэнэй В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ педагогическа институтта—студентнуудтэ зориулан барын 400—400 түхэрэгтэй хоёр стипенди ба педагогическа наугануудай аспирантуудтэ зориулан барын 800—800 түхэрэгтэй хоёр стипенди;

г) Горькай нэрэмжэтэ Ленинградска Гүрэнэй педагогическа институтта—студентнуудтэ зориулан барын 400—400 түхэрэгтэй хоёр стипенди ба педагогическа наугануудай аспирантуудтэ зориулан барын 800—800 түхэрэгтэй хоёр стипенди.

д) Ярославска педагогическа институтта—студентнуудтэ зориулан барын 400—400 түхэрэгтэй хоёр стипенди ба педагогическа наугануудай аспирантуудтэ зориулан барын 800—800 түхэрэгтэй хоёр стипенди.

4. Педагогическа наугануудай талгаар гайхамшата амжалтанууд түлээ үгэжэ К. Д. Ушнинскни нэрэмжэтэ хоёр шал бии болгохо гэрэл: нэгдэлхэ шангыг 25.000 түхэрэгтэй, хоёрдохи шангыг 10.000 түхэрэгтэй.

Энэ шангууды РСФСР-эй педагогическа Наугануудай Академийн Президиум жэл бүрн олгохо гэжэ тогтооно.

5. Педагогическа наугануудай талгаар онсо шалгарлан багштар ба ажал-абуулаагшад шангыг түлээ К. Д. Ушнинскни мүнхэлхэ бии болгохо.

РСФСР-эй педагогическа Наугануудай Академийн Президиумдэ зуршгалгаар РСФСР-эй гэгээрэл Арай Комиссариат К. Д. Ушнинскни медальар шагнаха байна гэжэ тогтооно.

6. К. Д. Ушнинскни ажалтай ба ажал-абуулаагшад холбогдох газарчуугаар мемориальн саббарнууды табиха гэрэл:

М. В. Ломоносовой нэрэмжэтэ Московско Гүрэнэй Лениной ориенто Университеттэй баймалда, тэндэ К. Д. Ушнинскни дуралан байлаа;

б) Ленинградта, урдын Смоленск институттэй баймалда (филет), тэндэ К. Д. Ушнинскни ажалуулан байла;

в) Ярославль горитогхон К. Д. Ушнинскни ажалуулан гэрэл.

7. РСФСР-эй педагогическа Наугануудай Академийн конференц-зал соо К. Д. Ушнинскни тууш буюу тухай.

Хроника

СССР-эй Верховно Советэй Президиум болбол нүхэр Суриц Яков Захаровичеи Брассилиа нугаа СССР-эй онсо томилго ба бүрн эрхэтэ элхэн сайд болгохо томило.

1. Ленинград городского Горького народного «Хлебный Орден» государственной типографии на сумму 2.700.000 экземпляров бухгалтерских книг, таблиц, литературы, хебма, карт, ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Типографический завод городского Горького.

2. Мнэ баатар миннэ завод худалдаа хийх. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: вулканизационный завод. (ТАСС-ЭФ фотохроника).

амжалтануудаар угтая

**ТҮСЭБӨӨ ҮЛҮҮЛЭН
ДҮҮРГЭХЭН МТС**

Харьюсалгата редактор
Ц. Г. ГАЛСАН